



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmma Totivs Theologiae S. Thomae Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Tertiæ Partis Volumen Secundum

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romae, 1619

Vtru[m] sit recipiendum à non habentibus vsum rationis? 9

urn:nbn:de:hbz:466:1-38725

mentis, quam patiuntur homines propter infomneitatem, vel indigestionem. Ex quibus si mens multum perturbetur, homo redditur ineptus ad sumptionem huius sacramenti.

Ad sextum dicendum, quòd maxima deuotio requiritur in ipsa sumptione huius sacramenti, quia tunc percipitur sacramenti effectus: quæ quidem deuotio magis impeditur per præcedentia, quàm per sequentia: & ideo magis est institutum, quòd homines ieiuent ante sumptionem huius sacramenti, quàm post. Debet tamen esse aliqua mora inter sumptionem huius sacramenti, & reliquos cibos. Vnde & in missa, oratio gratiarum actionis post communionem dicitur, & communicantes etiam suas priuatas orationes dicunt. Secundum tamen antiquos canones statutum fuit à Papa Clemente (vt habetur de conse. diff. 2.*) Si mane Dominica portio editur, vsque ad sextam ieiuent ministri, qui eam sumpserunt: & si tertia vel quarta hora acceperint, ieiuent vsque ad vesperum. Antiquitus enim rarius missarum solènia celebrabantur, & cum maiori præparatione: nunc autem, quia oportet frequentius sacra mysteria celebrare, non posset de facili obseruari: & ideo per contrariam consuetudinem est abrogatum.

ARTIC. IX.

Virum non habentes vsum rationis, debeant suscipere hoc sacramentum?

486

4. d. 3. a.
3. q. 7. q.
4. q. di.
23. q. 2.
2. 2. q. 4.
eo q. 10.
6. lec. 7.
eo. a.

AD nonum sic proceditur. Videtur, quòd non habentes vsum rationis, non debeant hoc sacramentum suscipere. Requiritur enim quòd aliquis ad hoc sacramentum cum deuotione, & præcedente sui examinatione accedat: secundum illud 1. Cor. 11. Probet seipsum homo, & sic de pane illo edat, & de calice bibat. Sed hoc non potest esse in his, qui carent vsum rationis. Ergo non debet eis hoc sacramentum dari.

¶ 2. Præterea, Inter alios qui carent vsum rationis, sunt etiam arreptitij, qui enervamenti dicuntur. Sed

tales

tales etiam ab inspectione huius sacramenti arcen-
tur: secundum Dionys. * in lib. eccles. hier. Ergo ca-
rentibus vsu rationis, hoc sacramentum dari non
debet.

*c. 3. eccl.
hie. p. 2.*

¶ 3 Præterea, Inter alios carentes vsu rationis,
maximè pueri videntur esse innocentes. Sed pueris
hoc sacramentum non exhibetur. Ergo multo minus
alijs carentibus vsu rationis.

SED contra est, quod legitur in concilio Arau-
ficano * (& habetur in Decr. 26. q. 6. c. qui rece-
dunt.) Amentibus quæcumque pietatis sunt, confe-
renda sunt. Et ita est eis conferendum hoc sacra-
mentum: quod est sacramentum pietatis.

*can. 3 ha
betur de
confe di.
2. c. Quis
recedit.*

RESPONDEO dicendum, quòd aliqui dicuntur
non habere vsum rationis dupliciter. Vno modo,
quia habent debilem vsum rationis, sicut dicitur non
videns, qui male videt. Et quia tales possunt aliquam
deuotionem huius sacramenti concipere, non est eis
hoc sacramentum denegandum. Alio modo dicun-
tur aliqui non habere totaliter vsum rationis. Aut
igitur numquam habuerunt vsum rationis, sed sic
à natiuitate permanserunt: & sic talibus non est hoc
sacramentum exhibendum: quia in eis nullo modo
præcessit huius sacramenti deuotio. Aut non semper
caruerunt vsu rationis: & tunc si prius, quando e-
rant compotes suæ mentis, apparuit in eis deuotio
huius sacramenti, debet eis in articulo mortis hoc
sacramentum exhiberi: nisi forte timeatur pericu-
lum vomitus, vel expuitionis. Vnde in Concilio Car-
thaginensi legitur * (& habetur in Decretal. 26. qua-
estio. secun.) Is qui pœnitentiam in infirmitate petit,
si casu, dum ad eum sacerdos inuitatus venit, oppres-
sus infirmitate obmutuerit, vel in phrènesim conuer-
sus fuerit, dent testimonium qui eum audierunt, &
accipiat pœnitentiam: & si continuo creditur mori-
turus, reconcilietur per manus impositionem, & in-
fundatur ori eius Eucharistia.

*In concil.
4. Carth.
ca 76 19
habetur: 6
q 6. ca 18
qui pœni-
tentiam.*

Ad primum ergo dicendum, quòd carentes vsu
ratio-

rationis possunt deuotionem ad sacramentum habere, quantum ad aliquos quidem præsentem, quantum ad alios autem præteritam.

*loco cit.
in arg.*

Ad secundum dicendum, quòd Dionys. * loquitur ibi de energumenis nondum baptizatis: in quibus scilicet nondum est vis dæmonis extincta, quæ viget in eis per originale peccatum. Sed de baptizatis, qui corporaliter ab immundis spiritibus vexantur, est eadem ratio, & de alijs amentibus. Vnde Cassianus dicit, Eis qui ab immundis vexantur spiritibus, communionem sacrosanctam à senioribus nostris nunquam meminimus interdictam.

*c. 2. in p.
2. in fi.*

Ad tertium dicendum, quòd eadem ratio est de pueris recenter natis, & de amentibus, qui nunquam habuerunt usum rationis, vnde talibus non sunt sacramenta danda. Quamuis quidam Græci contrarium faciant, propter hoc quòd Dionys. 2. * Cœlest. hier. dicit, baptizatis esse sacram communionem dandam: non intelligentes quòd Dionys. ibi loquitur de baptismo adulatorum. Nec tamen per hoc aliquod detrimentum vitæ patiuntur, propter hoc quòd Dominus dicit Ioann. 6. Nisi manducaueritis carnem Filij hominis, & biberitis eius sanguinem, non habebitis vitam in vobis: quia sicut Augustinus * scribit Bonifacio, Tunc vnusquisque fidelium, corporis & sanguinis Domini particeps sit, scilicet spiritualiter, quando in baptisate membrum corporis Christi efficitur. Sed quando iam pueri incipiunt aliqualem usum rationis habere, vt possint deuotionem concipere huius sacramenti, tunc potest eis hoc sacramentum conferri.

*refertur
de conf.
di. 4. ca.
Nulli.*

ARTIC. X.

487 *Vtrum liceat quotidie hoc sacramentum suscipere?*

*4 dis. 12.
9. 2. a. 1.
Co.
11 lec. 7.
eo. 5.*

AD decimum sic proceditur. Videtur, quòd non liceat quotidie hoc sacramentum suscipere. Sicut enim baptismus representat Dominicam passionem, ita & hoc sacramentum. Sed non licet pluries baptizari, sed semel tantum: quia Christus semel tantum

pro